Numerele 44/45

Ianuarie-Februarie 1966

Cuvântul ÎN EXIL

Director:
GEORGE RACOVEANU

Die Kraftprobe in Vietnam

Von Gen. Ion GHEORGHE

Vietnam ist allmählich der Schauplatz geworden, auf dem einer der entscheidensten Kämpfe zwischen der freien Welt und dem Kommunismus ausgetragen wird. Aus dem Dschungel der kommunistischen Presse und manchmal auch aus derjenigen der freien Welt, aus den Erklärungen der Politiker beiderseits, aus den diplomatischen Aktionen und mancherlei Konferenzen ad hoc und last not least, aus dem Mund der führenden Militärs, ist es schwer, sich eine klare und unparteiische Idee über die fernen und nahen Ursachen des vietnamesischen Konfliktes, über die von den sich im Kampf befindenden Gegnern oder den hinter den Kulissen verfolgten Zielen, sowie über die Möglichkeiten der Beendigung des Konfliktes und dessen Folgen zu machen. Denn es ist nicht von zwei Gegnern die Rede, die sich im Kampf um ein politisches, militärisches oder ideologisches Objekt befinden, sondern von einem Komplex zugegebener, versteckter oder getarnter Ursachen und Interessen, der die ganze Welt umfaßt.

Dieser Kampf, dessen Ende noch nicht abzusehen ist, verbirgt in sich so viele Interessen all' der Mächte, die sich im Schatten des Konfliktes bewegen, daß es unmöglich ist, sie zu durchschauen, was natürlich eine richtige Beurteilung der bestimmenden Elemente des Konfliktes und somit die Möglichkeiten seiner Beendigung erschwert.

Dennoch scheinen uns manche der Aspekte des vietnamesischen Konfliktes klar. Erstens das Fehlen von Solidarität in der freien Welt, in krassem Kontrast mit derjenigen in der kommunistischen Welt. In diesem vietnamesischen Konflikt ist es, bis jetzt wenigstens, noch nicht gelungen, den geringen Grad von Solidarität in der freien Welt wie sie zur Zeit des koreanischen Krieges bestand, zustande zu bringen. In Korea hatten an der Seite der Hauptbeteiligten des Kampfes für die Freiheit — die U.S.A. — auch andere Nationen, sei es auch nur symbolisch, gekämpft. In dem vietnamesischen Krieg dagegen, tut die freie Welt so, als hätte sie mit diesem Kampf nichts zu tun, ein Kampf also, der nur die Amerikaner angeht. Voller Scheinheiligkeit wird indessen behauptet, daß die Amerikaner selber in dieses Wespennest gestochen haben und folglich allein sehen müßten, wie sie heil aus der Sache herauskommen können. Dieser pharisäische „Neutralismus" der freien Welt steht in flagrantem Kontrast zu der Solidarität der ganzen kommunistischen Welt. Niemand hat auch nur den geringsten Einwand gegen die Dreistigkeit vernommen, mit welcher das kommunistische Nordvietnam den Kampf gegen die Freiheit des vietnamesischen Volkes angefangen hat und führt. Denn der Kampf Ho-Chi-Minhs geht nicht allein ihn an, sondern wird als Kampf der ganzen Bewegung für den Triumph des Welt-Kommunismus gewertet. Aus allen Teilen des kommunistischen Blocks — gleichgültig ob diese unter dem Einfluß Moskaus oder Pekings stehen — fließt nach Nordvietnam Hilfe jeder Art: Soldadaten, Waffen, Nahrungsmittel, Medikamente und enorme Kredite für den kommunistischen Sieg in Vietnam und somit den ganzen südasiatischen Raum. Niemand protestiert gegen die Einmischung der ganzen kommunistischen Welt in diesen Kampf. Sehr viele aber in der Freien Welt, ja sogar in den Vereinigten Staaten selbst, sind gegen die amerikanische Intervention in Vietnam, die doch für die Freiheit des vietnamesischen Volkes und für die Niederschlagung der kommunistischen Aggression geschieht. Dieser Kampf, der für die Sache der ganzen freien Welt unternommen wurde, ist bis jetzt allein von den Amerikanern getragen. Alle anderen Kräfte der freien Welt hüten sich, die kleinste Hilfe,

Fortsetzung Seite 4

Jucătorii de Fotbal

de DINU ADAMEŞTEANU

Cine comandă într'un automobil de stat este mereu şoferul. Nu ai decât să-i spui că trebue să ajungi la ora x în cutare loc şi din momentul acesta tu nu mai eşti stăpân pe tine: el ştie cu cine trebue să te vezi în acel cutare loc, ce haine trebue să ai cu tine, unde trebue să te opreşti pentru o cafea, câte minute trebue să aştepti pe drum, ca să n'ajungi mai devreme la întâlnire. Şoferul este adevăratul maestru de cerimonii pe drum.

Numai pe ziua de 1 Februarie şoferul şi-a uitat meseria.

Începuse, de dimineaţă, să mă întrebe mereu: "Ha finito? Quando finira?" O seamă de întrebări pe care nu le consideram la locul lor, tocmai pentrucă îl cunoşteam prea bine: cam tăcut, de multe ori, când una din fetiţe era răcită, destul de posomorît. De data aceasta Brienza era mai vesel, mai sprinten decât în alte zile. Avea ceva în el ca argintul viu, tocmai când eu aveam atâtea necazuri pe cap.

Aveam atâtea lucruri de pus la punct pe şantierul din Metapont: măsurarea exactă a basamentului lui Apollo Lykaios, măsurarea cu noile instrumente nemţeşti, de o precizie plictisitoare, milimetrică, a acelor minunate elemente de teracotă plastică şi pictată care încoronau frontonul oriental. Mai mult admiram decât măsuram şi gândul îmi aluneca neîncetat spre alte elemente arhitectonice pe care le scosesem, tot aşa de elegante şi pline de colori, din nisipul de la "Mulino a Vento" din Gela.

Măsurarea acestor elemente era un chin fără sfârşit pentru mine. Am lăsat totul pe seama desemnatorului Vanorio care, deşi napoletan get-beget, mi s'a părut întotdeauna un neamţ: precis elegant în desen, mereu cu metrul şi cu instrumentele nemţeşti în mână. Cred că Vanorio nu poate să doarmă fără un metru lângă el. La un moment dat, lângă Vanorio l-am văzut şi pe Brienza: măsurau, semnau numere pe blocul de note şi glumeau. Că amândoi, când erau împreună, glumeau, o ştiam mai de mult. O ştiam decând, după descoperirea acelei inscripţii aparţinând arhitravei frontonale, am oferit o masă la toţi colaboratorii mei, ca'n Sicilia. Se aşezaseră unul lângă altul, printre colegii Neutsch şi Schläger, directorii celor două misiuni arheologice care lucrau în zona mea, iar printre frazele cam dure ale limbii germane se auzeau mereu glumele povestite când în dialect napoletan când în dialect lucan. Damigene întregi de "cacce e mitte", de acel vin oferit de viile care înconjoară "Castel del Monte" s-au scurs, încet dar sigur, până târziu în noaptea aceea de Octombrie minunat, "cu zilele moi ca văduvele de război" cum scria odată Crevedia. Când s'a terminat cheful cu un "niente di fatto" în ce priveşte inscripţia, cei care nu terminaseră nici vinul nici glumele erau tot Vanorio şi Brienza. Dar şi de data aceasta glumele alunecau una după alta.

Eu mă aşezam pe platforma aceea de ciment pe care se spălau obiectele ieşite din jurul templului şi din depositul sacru. Îi auzeam cum continuau să glumească amestecând în glumele lor nume ca Ştefănescu, Frăţilă şi alţii, dar cu pronunţarea tipică meridională. Când terminasem de colindat cu ochii peste colinele din Laterza, Montescaglioso şi Pisticci, Brienza era din nou lângă mine. Şi de data aceasta mă întrebă: "Ha finito?".

Trebuia să mă duc imediat şi la Heraclea şi la Pandosia: noi necazuri cu zona în care trebue

continuarea în pag. 3

La Oglindă

de VIRGIL IERUNCA

Partidul comunist român se uită'n oglindă! Fapt divers? Da şi nu. Da, în măsura în care atitudinile unui partid comunist — fie el în stare de schismă ambiguuă — nu mai interesează decât cronica implacabilă a cenuşei. Nu, în măsura în care oglinda oglindeşte şi altceva decât chipul partidului.

De pildă felul în care inteligenţia românească — nedeşteptată încă din rutina şi somnul ei specific — trage consecinţele evenimentului.

Ce face partidul nu ne interesează. Ce nu face inteligenţia românească ne preocupă. Câteva imagini — răsturmate:

În noua republică "socialistă" domneşte acum un "cult al personalităţii (ca să ne exprimăm astfel) poate mai stăruitor decât în epoca "stalinistă". Mai stăruitor şi mai penibil. Dacă, înainte, duritatea regimului prigonea nuanţa într'o epocă de mlădiere a fetişurilor, ne-am fi aşteptat la o reabilitare a nuanţei. Ori, asistăm la o contaminare a nemăsurii. Căpetenia şi ceata, secretarul general şi partidul lui, impun sau tolerează slava concertată.

Cum reacţionează intelectualii bucureşteni, în marea lor majoritate? Ca totdeauna: cu plecăciune şi promptitudine. E greu de justificat pentru ce într'un articol de critică sau estetică trebue să fie citată, neapărat, o declaraţie sau o zicală de partid. Şi, în orice caz, una neaoşă, smulsă din gândirea revoluţionară de pe la noi. Interesant, zicala nu e peţită de ucenici ai scrisului, ci de maeştri care au militat toată viaţa lor liberă pentru autonomia artei, pentru disocierea lucidă a punctelor de vedere.

Cât de nefast e comportamentul acestor înecaţi-la-mal, cât de primejdioasă acţiunea acestor ispravnici de ceasul al unsprezecelea, e uşor de constatat. Există în ţară tineri scriitori care — în limitele liberalizării date de stăpânire — au încercat să rămână la uneltele lor de scriitori, de artişti. Din pricina însă a supralicitării celor mai vârstnici, ei au fost siliţi să iasă din izolarea lor şi să scrie pe pagina 1-a a "Scînteii". Senilitatea morală e un exemplu ce se dă tinerimii intelectuale. De unde se vede că jocul compromisului senil transcede propria lui demisie şi târăşte în demersul lui puhav, tineri care încercaseră să-şi apere identitatea. Dar să continuăm.

Când partidul comunist se uită'n oglindă şi-şi permite — dintr'un fel de saturaţie explicabilă — să refuze osanaua directă, el invită la imnul- pe- ocolite. Confundându-şi destinele cu "patria", el face din aceasta o temă obligatoriu lirică.

Niciodată "patria" n'a fost mai nesăţios cântată ca azi în repùblica socialistă română. E drept că şi înainte conceptul acesta rudimentar — mutilat anume de valenţele lui ascunse, spirituale — fusese obiectul unor cântări. Dar parcă lucrurile erau mai suportabile, tocmai prin stupiditatea şi platitudinea cântării. Scribii oficiali aveau un repertoriu redus de cuvinte pe care le încrucişau ad-hoc. Şi nici măcar nu încercau să deştepte atenţia cititorului, participarea lui. Ceremonia era abstractă prin însăşi natura **închisă** a operaţiei: ei cântau şi ei jucau.

Acum lucrurile se complică. Conceptul se vrea **deschis.** În efortul său de contopire cu fiinţa în săşi a "patriei", partidul propune şi dispune "saltul calitativ". El însuşi — prin esteţii lui oportunişti — cere lepădarea de stereotipie. Rezultatul nu e lipsit de un fel de haz dialectic: cântăreţii nu mai sunt "toboşari ai vremurilor noi", ci rapsozi de stil. Asistăm la o mobilizare lirică, în adâncime, pentru o nouă "Cântare a României". Dispare tematica măr-

continuarea în pag. 3

Duminica Florilor

de N. BELDICEANU

Intr'un articol trecut încercam să prezentăm o pagină puţin cunoscută, chiar ignorată, din viaţa aşezărilor româneşti balcanice în primele timpuri ale împlântării stăpânirii otomane. Făcând primii paşi în prinderea meşteşugului istoriei, am fost interesat de problema studiului Valahilor sud-dunăreni. Pe urmă m'am îndepărtat din ce în ce mai mult, am luat drumul pur otoman. Hazardul răsfoirii manuscriselor turceşti, aflarea de noi ştiri asupra Valahilor balcanici sub oblăduirea padişahilor, ne-a călăuzit spre reluarea unor subiecte de mult uitate.

In vara 1965 fiind în Turcia, am cercetat nu numai manuscrisele, pline de colbul timpurilor, de la Ankara şi din străvechiul palat împărătesc durat la Istanbul de Mehmed II, sau diversele colecţii păstrate cu dragoste în moschei şi arhive. Imboldit de curiozitate am înfruntat arşiţele Anatoliei în olaturi unde Europa nu este prezentă decât prin câteva realizări ale tehnicei, care n'au reuşit să ucidă omenia, cinstirea, drumeţului. Am ajuns la Konia, vechiul Ikonium, cunoscut cruciaţilor, străjuit de mormântul marelui mistic Gelal ed-Din Rumi, unde am descoperit, însămnat cu evalvie, numele lui **Kantemiroglu.** Este vorba de Dimitrie Cantemir, autorul unui tratat deschizător de noi orizonturi în muzica turcească. Intr'o bibliotecă particulară, unde dragostea de trecut a adunat, printre altele, peste 6000 de manuscrise, turceşti, arabe şi persane, am lucrat mai multe zile aşezat turceşte pe un mindir, înconjurat de curiozitatea vizitatorilor, acompaniat de chemările la rugă ale muezinului din vecini. Am dat, acolo, de cel mai vechi manuscris al codului de legi a cuceritorului Constantinopolului, isprăvit de copiat prin vrednicia lui Mustafa ibn Ramazan într'o zi de Miercuri 29 Septembrie 1501. Codul era cunoscut prin còpii târzii, care puneau diferite probleme, zămisleau îndoeli. Aflarea manuscrisului datorit osârdiei lui Mustafa ibn Ramazan m'a întors la Valahii balcanici.

Legiuirea lui Mehmed II cuprinde două regulamente pentru Românii din Timok-Morava. Priveşte organizaţia lor ostăşească şi scutelile de care se bucurau în schimbul sângelui vărsat întru apărarea imperiului. Astăzi nu mai e nici o îndoială: cele două acte sunt dela cuceritorul Constantinopolului. Unul din ele are un paragraf rău chinuit în manuscrisele recente, ceeace nu este cazul manuscrisului din 29 Septembrie 1501. Regulamentul, care ne interesează aici, priveşte pe Românii din Smederevo (1477). Sultanul scuteşte pe Valahi în schimbul slujbei de călăraşi, de haragi, dijma pe grâne, ispengi, oierit, darea miresei şi altele, recunoscându-le un regim fiscal avantajos. Legiuitorul întrebuinţează cuvântul —**fuluri**— (florin). Erau cunoscute numai două înţelesuri. Întâiul este de departe cel mai răspândit: piesă de aur, galben. Turcii l-au împrumutat din italiană prin filieră bizantină. Este vorba de o piesă de aur de aproximativ 3,50 grame. Poarta otomană imită galbenii veneţieni, cu începere din prima jumătate a veacului XV. Al doilea sens este străin nespecialiştilor. Cancelaria sultanală întrebuinţa cuvântul —**fuluri**— pentru o gospodărie, o unitate fiscală impusă la plata unei dări de un florin. În practică con-

continuarea în pag. 4

IN MEMORIAM

SEVER POP

La 17 Fevruarie s'au împlinit 5 ani de la moartea Profesorului Sever Pop. Cu acest prilej, prin îngrijirea pioasă a doamnei Alexandra S. Pop, s'a pus subt tipar, la Louvain, o lucrare valoroasă: SEVER POP, RECUEIL POSTHUME DE LINGUISTIQUE ET DIALECTOLOGIE, în Societas Academica Dacoromana, Acta Philologica, Tomus IV, ca. 500 pagini. Prefaţa lucrării e semnată de doamna Alexandra S. Pop. Introducerea de Hans Rheinfelder.

Folosim prilejul pentru a pune înainte cetitorilor, "Cuvântului în Exil" un fragment din acel mişcător **"Hommage a la mémoire de Sever Pop, une dette de gratitude à payer"**, de Mgr. H. van Waeyenbergh, Rectorul Universităţii Catolice din Louvain:

"Je vois vos deux gros volumes de Dialectologie romane et non romane, votre volume retraçant la vie et les travaux en l'apostolat de Son Éminence le Cardinal Tisserant, la création et la rédaction d'Orbis, recueil périodique des travaux du Centre International de Dialectologie générale, fondé par vos efforts, votre bagage de diffusion scientifique en Europe et en Amérique latine, le Congrès International de Dialectologie à Louvain en 1960.

Cher Ami, quel exemple de dévouement et d'activité que, sans doute, personne ne pourra suivre àLouvain ... Je vous en félicite, mais j'en garde un pénible remords: ai-je pris assez de mesures pour réduire ou faciliter votre masse de travail? ... Vous étiez obéissant, sauf en ce point, et je m'en veux. Peut-être aurais-je dû vous forcer au repos ... Hélas ..." (În"ORBIS, Tome X, No. 1, 1961).

Însemnăm aci, pentru neuitare, câteva date biografice asupra savantului:

Născut la 27 Iulie 1901 în Poiana-Ilvei, Năsăud.

1923 licenţa în Filologia modernă, Univ. Cluj.

1925 doctoratul, Univ. Cluj.

1931—1938 conferenţiar de dialectologie la Fac. Litere a Univ. Cluj.

1939—1940 profesor titular la Univ. Cernăuţi.

1941—1947 director-adjunct al Academiei rom. din Roma.

1948—1952 "Visiting Professor" la Univ. catolică din Louvain.

1951—1961 director-fundator al Centrului International de Dialectologie, în Louvain.

1952—1961 director-fundator al revistei ORBIS.

1952—1961 professor extraordinar la Univ. catolică din Louvain.

1960 organizează Primul Congres International de Dialectologie Generală (Louvain- Bruxeles).

Se săvârşeşte în de 17 Fevruarie, la Herent-Louvain.

Lucrări principale:

Câteva capitole din terminologia calului, Cluj, 1925, în Dacoromania, VII, 1931—1933, p. 50—271.

Buts et méthodes des enquêtes dialectales, Paris, J. Gamber, 1927, in 8°, 218 p.

Din Atlasul linguistic al României, în Dacoromania, VII, 1931—1933, p. 55—95.

L'Atlas linguistique de la Roumanie, dans Revue de Linguistique romane, t. IX, n° 33—34, 1933, p. 86—120, et une carte.

L'Atlas linguistique roumain, dans Balcania, Bucarest, t. I, 1938, p. 70—82, et une carte linguistique en couleurs.

Atlasul linguistic român I, vol. I: Părţile corpului omenesc şi boalele lui, Cluj, Muzeul Limbii române, 1938, in-folio; (cu 150 hărţi linguistice în 2 colori).

Micul Atlas linguistic român I, vol. I, Cluj 1938; (cu 208 hărţi linguistice în 5 colori).

Atlasul linguistic român I, vol II, Familia, Sibiu, Museul Limbii române, 1942, în folio; (152 hărţi în două colori).

Micul Atlas linguistic român I, vol. II, Familia, Sibiu, Muzeul Limbii române, 1942, în 8°, 216 hărţi linguistice în 5 colori.

L'Atlas linguistique roumain (la méthode), avec deux cartes, dans Revista portuguesa de filologia, Coimbra, vol. I, tome II, 1947, p. 274—339.

Grammaire roumaine, Bern, A. Francke, 1948. VII + 457 p.

La dialectologie, Aperçu historique et méthodes d'enquêtes linguistiques, Louvain, 1950, in 8°, en deux parties, I, LV + 733 p; II, IV = 735—1344 p. et 77 planches dont six hors texte.

Encyclopédie de la Philologie Romane: Langues et dialectes de la Romania, Université Catolique de Louvain, Impr. Offset Dewallens, 1954—55. 272 p. et 16 cartes; 2e éd. 1956—57; 3e éd. 1958—59, 377 p. et. 24 cartes.

Recueil Cardinal Eugène Tisserant "Ab Oriente et Occidente", publié par Sever Pop, avec la collaboration de G. Levi Della Vida, G. Garitte et Mgr. O. Bârlea, Louvain, 1955, XXXII — 818 p. et 48 planches hors-texte.

Bibliographie des questionnaires linguistiques, Luovain, Commission d'Enquête linguistique, 1955, 169 p. et 6 planches.

Instituts de Phonétique et Archives phonographiques (en collaboration avec de nombreux, chercheurs), Louvain, Commission d'Enquête linguistique, 1956, XVIII—408 p. et 39 planches.

Emil Panaitescu, in memoriam, dans Orbis, t. VII, 1958, p. 613—620.

Jules Gilliéron, vie, enseignement, élèves, oeuvres, souvenirs, en collabroration avec R. D Pop; préface par Pierre Chantraine, membre de l'Institut, secrétaire et directeur d'Études à l'École de Hautes Études de Paris. Louvain 1959, VIII—200 p. et 4 planches hors-texte.

Première circulaire du Congrès international de Dialectologie et Rapport sur l'activité du Centre du Ier janvier 1952 au Ier juin 1959, Louvain, 1959, 122 p. et 10 planches.

Atlas linguistiques européens. Première partie: Domaine roman.

Répertoire systématique des cartes: A—B, en collaboration avec R. D. Pop; préface par Alf Sommerfelt, membre correspendant de l'Institut de France, secrétaire général du Comité international permanent des Linguistes, Louvain, Commission d'Enquête linguistique, in 8, 170 p. et 33 planches dont 2 en hors-texte.

Encyclopédie linguistique: Membres du Premier Congrès international de Dialectologie générale (Louvain-Bruxeles, 1960), en collaboration avec R. D. Pop, Louvain, 1960, 240 pages et 250 portraits dont 2 en hors-texte.

Premier Congrès international de Dialectologie générale: Programme, renseignements, résumés des comunications et adresses des congressistes, Louvain, 1960, 150 pages et 10 planches.

Ce am pierdut noi, Românii, prin moartea lui sever POP? Ne-o spune savantul tokyot Grootaers:

"La dialectologie roumaine a perdu son plus grand représentant, la dialectologie internationale toute entière son animateur et son organisateur génial."

(Willem GROOTAERS, în "Hommage a la mémoire de Sever Pop, în ORBIS. t. X, No. 1, 1961).

Ion Barbu şi Exilul

de Antoaneta BODISCO

La Târgul de cărţi de la Frankfurt, din toamna trecută, într'un stand modest, oarecum în faşă, omenit de ulcele şi cusături româneşti, am dat de numele lui Ion Barbu, adunat pe un volum sfios de poezii, intitulat "Ochean".

Aflasem că după o tăcere care îl svârlise în anonimatul impus de conducerea comunistă, fusese "reconsiderat" şi mă întrebam ce va fi rămas din gloriola de poet al celor mai limpezi izvoare şi la ce dialectică va fi trebuit să facă apel "intelighenţa" comunistă, pentru a-l retipări fie şi numai într'un volum modest, ca de începător.

Acest "Ochean" editat în 1964 de Editura pentru Literatură, are o prefaţă semnată de Al. Rosetti şi Liviu Călin. Volumul se deschide cu un ciclu de poeme, pe care Barbu, poetul "pur" de mai târziu le înlăturase încă din 1922 din volumele anterioare, considerându-le că "decurg dintr'un principiu poetic elementar". Trei din aceste poeme apăruseră în numărul 3 al "Revistei Scriitorilor Români în Exil", unde, sub semnătura Emil Câmpeanu, figura poetului era admirabil evocată.

În "Cuvântul înainte" semnat de Rosetti şi L. Călin, aflăm aproape tot ce ştiam despre Ion Barbu. Într'o scurtă notă ni se spune că pentru prima dată sunt reproduse unele poeme publicate ...

în **Sburătorul, Umanitatea, Cuvântul liber.** Deasemeni, că în cazul poemului **După melci** (Ed. Luceafărul, Buc, 1921) s,a ţinut seama de unele modificări ale poetului pe exemplarul din biblioteca Al. Rosetti. Şi, în sfârşit, de ceea ce mă temeam. Dar, să citez:

"Am socotit că poemul **Bălcescu trăind** (Viaţa Românească, 1956), reprodus în **Addenda**, este cel mai indicat să încheie culegerea, întrucât mesajul lui reprezintă ecoul puternic al epocii noastre în opera unui poet sensibil la idealurile de progres şi avânt social".

Reproduc aici acest poem al lui Ion Barbu, care închide volumul "Ochean" şi deschide o pagină amară pentru noi exilaţii.

BĂLCESCU TRĂIND

Lui Al. Rosetti

Leagăn amar, săracii mei Bălceşti!
Lut simplu, smălţuit ca şi o cană,
Pe Topolog culcat nu mai boceşti
Azi inima dintâi republicană
A lui! Căci athanasic au sunat
Mii surle. Lespezi cască. Sar sigilii.
Şi peste un făcut, absurd regat
Un palid oaspe calcă, din Sicilii.
O, frate cărvunar, întreg trăieşti!
Din moarte ai păstrat doar străvezimea,
Ci în amurgul pajerii crăieşti
Cârteşte-ntunecat burtăverzimea.
Ai mult ursuzei tagme gianabeţi
Cu oftica-nţeleşi şi cu exilul,
Un veac avar te vrură sub peceţi,
Şi zveltei libertăţi suciră trilul
Ce-nseamnă! Astăzi piatră eşti, din unghi,
Republicei Romîne Populare,
Adeveritul mare, singur trunchi:
Bălcescu, început de calendare.

Aşa, scurt, pe ultima filă, ca o palmă. Am înţeles că Ion Barbu vroia să-şi asigure "nemurirea", oricât de ireverenţioasă. Fiindcă, acest "Ochean" îl oglindeşte pe dos.

Este surprinzător, fiind vorba de Barbu, această "scăpare" (să-i zicem aşa) exilul plus oftica. Nici măcar nu e indispensabilă. Oftica, se înţelege. Cât priveşte exilul, să fie numai o exigenţă de rimă: exilul-trilul? Ar fi prea ieftin. Ignorarea exilului şi a ofticei lui Bălcescu să fie şi ea o exigenţă marxistă? Atunci Generaţia de la 1848, care, se înţelege, nu se aseamănă cu generaţia exilului nostru, să fie şi ea o simplă "scăpare"? Ea a fost, totuşi, "reconsiderată" şi glorificată. Bălcescu, mai ales. Nicolae Bălcescu, care alături de C. A. Rosetti, de Ion şi Dimitrie Brătianu, de fraţii Golescu, şi mulţi alţii, desfăşura o activitate nu cu mult deosebită de aceea a cărturarilor noştri din exil. Ei, toţi, publicau, înaintau personalităţilor streine mesaje de protest impotriva intervenţiei ruşesti în Valahia şi Moldova, militând pentru unire şi independenţă, câştigau prietenii preţioase pentru cauzau românească. Să amintim, în treacăt, de protestul semnat de Ion Eliade Rădulescu, împreună cu Tell şi N. Golescu, şi îaintat Ministrului de Externe al Republicei franceze, după semnarea Convenţiei de la Balta Liman; de activitatea desfăşurată de N. Golescu şi Dimitrie Brătianu la Paris, între 1856 şi 1858, în folosul unirii şi independenţei; de intervenţia reprezentantului Franţei, Contele Walewski, la Congresul de la Paris, în favoarea unirii, ca urmare a legăturilor sale cu exilaţii de la Paris.

Poate, dacă Ion Barbu şi-ar fi amintit de vorbele contelui Walewski, pe care le citez din cartea domnului Pamfil Şeicaru: Unirea naţională, Editura Carpaţii, Madrid, 1959:

"mai mulţi moldo-valahi cari au fost isgoniţi din ţara lor de către autorităţile ruseşti în urma evenimentelor din 1848, solicită guvernului Sultanului, să se pună capăt exilului lor", poate, dacă şi le-ar fi amintit, Ion Barbu n'ar fi vorbit cu atâta uşurinţă despre exilul lui Bălcescu şi al nostru.

Din fericire, nimic mai inconsecvent decât poetul, mai ales când e marxist. Şi marxismul de paradă al lui Ion Barbu nu ne convinge, cum nu ne-a convins acela exuberant şi baroc, al lui George Călinescu. Dar, Călinescu avusese cuvinte de încurajare, cel puţin pentru "Revista Scriitorilor Români în Exil", de care luase cunoştinţă. Mircea Popescu, elevul său, ne-a revelat acest mesaj secret al lui Călinescu: **"faceţi bine, ce faceţi în Exil"**, răspuns uluitoarei frivolităţi de judecată a matematicianuluni Ion Barbu, a poetului admirator al lui Valery şi Mallarmé, care, la rigoare, putea neglija exilul nostru; dar nu pe acela al lui Dante. Şi Dante, peregrinul care-şi purta prin Verona şi Ravena, tristeţea lui florentină, s'a considerat "piramidă tetragonală în faţa sorţii". A sorţii lui de exilat. Altădată, Ion Barbu ar fi îndrăgit această metamoră euclidiană, aşa cum noi îndrăgisem arta lui poetică inspirată de Platon.

"... Din ceas, dedus, adâncul acestei calme creste,
Intrată prin oglindă în mântuit azur,
Tăind pe înnecarea cirezilor agreste
În grupurile apei, un joc secund, mai pur"...

IOANA V. TRESTIE:

Mesteceni

Mesteceni în parc, trupul vi-l prinse
Argintul din ceaţă. Şi-l ninse.

Mesteceni prin ramuri duc boală
cu dureri plămădite cu smoală.

Mesteceni svonesc otravă'ndelung
Prin stoluri de foi, în lat, în lung.

Mesteceni coboară, din crucea de cer
Suliţi de foc la rădăcini. Dar nu pier.

Mesteceni, de iad otrava fu suptă,
Învestmântaţi în azur ieşiţi din luptă.

Toamna

Războaie'n văzduh,
de vânt, cu rugini.

Pe jos, mucede foi
cu glas pierdut
În lacrimi
de ploi cu noroi.

Înfierări, peste ape
fug, între cetini, aproape.

Toamna pleoapa şi-a'nchis
În ceaţă. Un vis a aprins.

Iarnă

Aur palid între nori.

Soarele s'ascunse din zori
Doar cu discul se mai ţine
Strâns în chingi. Şi nu mai vine
Vântul
Să-i descătuşeze cântul,
Pe ramuri amorţit în promoroacă
Să' nvie, scuturat ca dintr'o toacă!

Copacii-şi duc din chiciuri danteluri,
Uriaşul puf de noiane-i troienit de creneluri.

Soarele, printre gene, priveşte-amorţit pădurile albite
Cu-arginturi de nea pe ramuri lipite.

Spumoase poveri umflate ca nori
Zăpada chipuri are, din albele flori.

— "Singur, din degete mi-ai fugit
Ca un răzvrătit,
Şi de-atunci mergi pe drumul tău,
Doborît într'o rână, prin marele hău.

Făuritu-ţi-ai pânza din albă ninsoare,
Ai sculptat-o cu daltă de artă, comoară.

Ţi-admir minunea, ce n'o pot face."

Zâmbi soarele. Şi-o clipă tace.

— "Un mic dar dela mine
Ca totul fericit să se' mbine,
Diamante în pulbere să sclipească
Cu-n pumn de raze de-a mele, opera-i cerească.

BUCHET DE FLORI SPIRITUALE

Pentrucă s'au găsit în acest Exil oameni care nu s'au sfiit să scrie că Biblioteca Română din Freiburg/Germania e lipsită de valoare, publicăm aci o listă conţinând o parte numai din titlurile comorilor strânse, cu mare chin, de pasiunea sfântă a unui singur om, ponegrit şi el, ca şi opera lui. Publicăm această listă nu numai pentru ruşinarea defăimătorilor; ci şi pentru informarea oamenilor cu preocupări culturale, care n'au avut pân'acum prilejul să cerceteze stupina românească de la Freiburg. Asupra campaniei de defăimare vom reveni.

G. R.

LUCRARI ORIGINALE

B. P. HASDEU = Dicţionarul limbei istorice şi poporane (Etymologicum Magnum Romaniae) – 4 volume.
A. D. XENOPOL = Istoria Românilor din Dacia Traiană – 14 vol.
N. IORGA = Istoria Românilor – 1937/39 – 10 volume.
E. de HURMUZAKI = Documente privitoare la Istoria Românilor – 28 volume.
Gh. ŞINCAI = Chronica Românilor şi a mai multor neamuri – 3 volume.
G. POPA-LISSEANU = Izvoarele Istoriei Românilor 12 volume.
A. VERESS = Documente privitoare la istoria Ardealului, Moldovei şi Ţării Româneşti – 11 volume.
Gr. G. TOCILESCU = Dacia înainte de Romani.
I. E. TOROUŢIU = Studii şi documente literare – 13 volume.
DICŢIONARUL LIMBII ROMÂNE = A – L (Academia Română).
N. DENSUŞIANU = Dacia preistorică.
C. C. GIURESCU = Istoria Românilor – 3 volume.
LAHOVARI – C. I. BRATIANU – Gr. TOCILESCU = Marele Dicţionar Geografic al României – 1899 – 5 volume.
I. A. ZANNE = Proverbele Românilor – 9 volume.
Gr. TOCILESCU = Materialuri folcloristice – 2 volume.
A. PHILIPPIDE = Originea Românilor –
G. I. IONNESCU-GION = Istoria Bucurescilor.
M. KOGĂLNICEANU = Cronicele României sau Letopiseţele Moldaviei si Valahiei – 3 volume.
B. P. HASDEU = Istoria critică a Românilorù.
N. IORGA = Portretele Domnilor Români – 2 volume.
I. BOGDAN = Documentele lui Ştefan cel Mare – 2 volume.
Th. CODRESCU = Uricariul sau colecţiune de diferite acte p. istoria Românilor – 15 vol.
V. A. URECHIA = Istoria Românilor – 2 volume.
N. IORGA = Acte şi fragmente cu privire la la istoria Românilor – 2 volume.
C. KIRIŢESCU = Istoria răsboiului p. întregirea României – 2 volume.
I. BIANU = Cataloagele manuscriptelor româneşti – 3 volume.
Gr. TOCILESCU = Monumentul dela Adamklissi.
PSALTIREA SCHEIANĂ – 2 volume.
N. CARTOJAN = Istoria literaturii române vechi – 3 volume.
N. IORGA = Istoria literaturilor romanice – 3 volume.
MEMORIILE REGELUI CAROL I AL ROMÂNIEI – 2 volume.
Gh. PETRESCU – D. A. STURDZA ... = Acte şi documente relative la Istoria renaşterii României – 11 volume.
A. MARGHILOMAN = Note politice – 2 volume.
St. STINGHE = Documente privitoare la trecutul Românilor din Schei – 5 volume.
R. ROSETTI = Acte şi Legiuiri privitoare la chestia ţărănească – 7 volume.
C. GIURESCU = Istoria Olteniei sub Austriaci – 3 volume.

COLECŢIUNE DE LEGI, DECRETE, HOTĂRIRI ŞI DECIZIUNI – 1921 – 1949 – 36 volume.

A. ODOBESCU = Tezaurul dela Pietroasa – 3 volume.
I. BIANU = Bibliografia Românească Veche – 4 volume.
M. GASTER = Crestomaţie română – 2 vol.
A. D. XENOPOL = Domnia lui Cuza Vodă – 2 Volume.

DOSOFTEIU = Psaltirea în versuri.
V. PARVAN = Getica.
V. PARVAN = Dacia.
V. PARVAN = Memoriale.
N. GHIKA-BUDEŞTI = Evoluţia arhitecturii în Muntenia şi Oltenia – 3 volume.
N. CARTOJAN = Cărtile populare în literatura românească – 2 volume.
G. BARIŢIU = Istoria Transilvaniei – 3 vol.
CORESI = Carte cu învăţătură.
S. PUŞCARIU = Limba română.
N. DENSUŞIANU = Revoluţia lui Horia.
A. T. LAURIAN = Istoria Românilor.
I. P. LAURIANU = Tesaurul de monumente istorice pentru România.
D. CANTEMIR = Descrierea Modovei.
Miron COSTIN = Letopiseţul Ţării Moldovei dela Aron Vodă încoace.
STEFHULESCU. A. = Documente slavo-române– Gorj.
ALBUMUL MACEDO-ROMÂN – 1880
MĂNĂSTIREA CURTEA DE ARGES.
CODICELE VORONEŢEAN
Timotei CIPARIU = Elemente de poetică – 1860.
Anton PANN = Povestea vorbei. ed. princeps.
REGULAMENTUL ORGANIC = ed. princeps.
M. KOGĂLINCEANU = Poiectu de Constituţiunea Principatelor – Unite ... 1861.
MANUALUL ADMINISTRATIV AL PRINCIPATULUI MOLDOVEI – 2 vol. 1865.
REPUBLICA ROMÂNĂ = Novembrie 1851 —Paris.
ANALELE ACADEMIEI ROMÂNE = peste 50 de volume = sute de extrase.
Monitorul OFICIAL = Anii 1929 – 1949.
Câteva mii de volume şi broşuri în limbi străine despre ROMÂNIA.
EXILUL ROMÂNESC = 1945 – 1965 – aproape în întregine, sub toate aspectele.

Periodice din Ţară

GÂNDIREA = Anii 1938—1939—1940, 1943—1944.
BULETINUL SOCIETĂŢII REGALE ROMÂNE DE GEOGRAFIE = Anii 1915, 1919, 1921—1923, 1934—1937.
ANARUL INSTITUTULUI DE ISTORIE NAŢIONALĂ – Cluj
BULETINUL COMISIUNII ISTORICE A ROMÂNIEI
REVISTA FUNDAŢIILOR REGALE
DACOROMÂNIA
REVISTA ARHIVELOR
REVISTA ISTORICĂ ROMÂNĂ (C. C. Giurescu)
REVISTA ISTORICĂ (N. Iorga)
BULETINUL COMISIUNII MONUMENTELOR ISTORICE
ANUARUL COMISIUNII MONUMENTELOR ISTORICE
VIAŢA ROMÂNEASCĂ: = 1911 – 1916.
CELE TREI CRIŞURI.
ANUARUL INSTITUTULUI DE STUDII CLASICE.
GRAI ŞI SUFLET.
CONVORBIRI LITERARE.
CODRUL COSMINULUI.
BULETINUL DEMOGRAFIC AL ROMÂNIEI – 1936 – 1940.
LANGUE ET LITERATURE – BULLETIN DE LA SECTION LITTERAIRE – ACADEMIE ROUMAINE
ARHIVA PENTRU ŞTIINŢA ŞI REFORMA SOCIALĂ (D. GUSTI).
REVISTA DE PEDAGOGIE.
REVISTA DE FILOSOFIE.
TIMOCUL
AGORA
GRAIUL ROMÂNESC
REVUE HISTORIQUE DU SUD-EST EUROPEEN
BULLETIN DE LA SECTION HISTORIQUE (Academie Roumaine).

Periodice rare

ALBINA ROMÂNEASCĂ – 1844
CURIERU ROMÂNESC – 1828
BULETIN. FOAIE OFICIALĂ – 1844
BUCIUMUL ROMÂN – Iaşi – 1877
REVISTA ROMÂNĂ pentru sciinţe, littere şi artă – Bucuresci 1862
COLUMNA LUI TRAIAN (H. P. Hasdeu) – **1878.**
ARHIVA ISTORICĂ A ROMÂNIEI (B. P. Hasdeu) – 1865–1867.

LA OGLINDĂ

ginită a vocabularului socialist — hidrocentrala, gospodărie de stat, uzină, tractor, tractorist şi tractoriţă — pentru a se trece la o conjuraţie a constantelor româneşti ale peisagiului (geografic sau istoric). Mânăstirile şi monumentele, legendele şi pietrele, apele şi munţii sunt somaţi să mărturisească — poetic — despre frumuseţile "patriei". S'ar zice că Dunărea şi-a consumat "drumul fără pulbere" numai pentru a cinsti România de azi şi că, nu altul ar fi rostul nici al Mânăstirii Cozia, nici al Ipoteştilor, nici al mormintelor dela Drăgăşani.

Partidul se uită'n oglindă. Şi "patria" trebue să vadă. Şi să fie văzută. Pentru această vedenie, poezia oficială românească trece azi printr'o criză de colectivizare a înrădăcinării.
Sărmană patrie!

*
* *

JUCATORII DE FOTBAL

să fie construit museul şi noi discuţii cu proprietarii.

—"No, non ho finito!" I-am spus unde trebuia să ne ducem şi'n câteva secunde maşina era gata de drum.

Alţi 30 de Km. de drum dar de data aceasta Brienza era negru. Accelera în aşa măsură că l-am rugat să diminueze viteza până la 70 de Km., mersul nostru normal pe şoselele Lucaniei. L-am întrebat însă dacă nu cuma pomenise, când eram la Metapont, câteva nume româneşti. – "Ma certo"! Şi începu să-mi înşire o sumă de alte nume dar tot cam greşite: Ştefănescu, Dobrin, Badea şi alţii. Am rămas uluit şi când am vrut să ştiu cine sunt şi de unde îi cunoaşte, Brienza m'a privit cu atâta dispreţ că m'am simţit cu totul umilit. – "Ma come?" Era posibil ca eu să nu cunosc pe Ştefănescu, Badea, Dobrin şi pe ceilalţi mari fotbalişti români? Era posibil ca eu să nu ştiu cine a învins, la Bucureşti, echipa "Internazionale" din Italia şi echipa Portugaliei? "Ma com'é possibile?". O echipă formată de Ştefănescu, Badea şi Dobrin, o echipă română cu un joc aşa de dinamic? Se poate ca eu să n'o cunosc? Şi nu ştiu eu că această echipă va fi la Potenza pe ziua de 2 Februarie, mâine?

Brienza opri maşina pe o şosea laterală şi începu să-mi descrie, cu braţele agitate, cu ochi care-i ieşeau din orbite, minunăţiile acestei echipe de jucători români. Portarul = o panteră; primul atacant = un leu; alţii intrau pe rând în grădina zoologică cu cele mai alese feline ale Africei.

Şi toţi aceşti eroi al piciorului vor fi la Potenza, chiar mâine, pe stadionul în care Brienza şi-a căpătat boala de ficat! – "Non è possibile andare a Pandosia, a Heraclea e perdere questa partita!" Era înfuriat, nu avea pace, clătina capul ca apucat de nu ştiu ce boală. Cu tot frigul zilelor limpezi din sudul Italiei, Brienza era plin de sudoare; îl vedeam cum suferă la gândul că pentru un Muzeu Naţional s'ar putea să piardă o întâlnire de o importanţă pe care numai eu nu o puteam preţui. "Vanorio è già in viaggio per Potenza e noi andiamo a Pandosia! Mio Dio!"

Când l-am rugat să cotească şi să ia drumul spre Potenza, Brienza nu voia să creadă; se uita la mine uluit şi a trebuit să-i repet de multe ori fraza "A Potenza, e svelto". A început să vorbească numai când eram la picioarele cetăţii antice din "Alle Fonti". Se întunecase de mult, dar faţa lui Brienza era o lună plină: "Lei è un vero capo!"

Şi nu mai termina cu elogile adresate aceluia care, pentru o partidă de fotbal, amânase construirea unui Muzeu Naţional ...

Când i-am povestit Doctorului român al echipei istoria prezenţei mele pe stadionul din Potenza, mi-a povestit şi el altele asemănătoare din Ţară şi-am conclus, încă odată, că acest fel de a fi al Italienilor este ca cel al Românilor "că doară de la Râm ne tragem".

O SUTĂ DE ANI DE LA DETRONAREA DOMNITORULUI CUZA

Alexandru Ioan

"S'ar putea afirma că, după împlinirea vechiului vis al unirii tuturor Românilor, altfel s'ar fi croit şi destinul poporului român, dacă Alexandru Ion Cuza şi- ar fi putut duce la capăt opera, pornită cu atâta curaj şi hotărîre, a eliberării ţărănimii din lunga şi apăsătoarea iobăgie, şi a împroprietăririi pe pământul, pe care trăia şi pe care-l lucra. Dar Alexandru Ion Cuza a trebuit, din nefericire, să cadă jertă intrigilor şi maşinaţiilor marilor proprietari de pământ, lipsiţi de înţelegere pentru ceasul ce sunase, şi mai ales, lipsei de unire între Românii înşişi.

"Detronarea lui Cuza a adus aspecte nouă în formaţia structurală a tânărului stat, aşa că problemele sociale ale majorităţii poporului au fost iarăşi împinse pe al doilea plan, dacă nu amânate sau date uitării. Cuza recunoscuse urgenţa rezolvării acestor probleme şi se angajase în rezolvarea lor cu trup şi suflet. El a trebuit însă să cadă, pentrucă Românii, deşi uniţi ca stat şi din punct de vedere politic şi naţional, subt conducerea sa, erau încă departe de a fi uniţi din punct de vedere politic-intern şi social, ceea ce ar fi pus capăt discrepanţelor prea crase dintre ţărănime şi celealte clase sociale şi ar fi adus isbânda cuminţeniei sociale şi a iubirii creştine în întreaga massă a poporului, care a rămas, din nefericure, desunită.

(Fragmente din cuvântarea festivă, ţinută în limba germană, de domnul General Ion GHEORGHE cu prilejul comemorării zilei de 24 Ianuarie, la München).

Seceta către spin

Paragina din mine te-a crescut
Sbârlit, în vatra secetei, ţepos, —
Tu gând risipitor, bătut, durut,
Purtând cojocul dragostei pe dos...

Te-ai ospătat cu hâlbele din troacă,
Fără de mâne, fără îndărăt,
Visând bube şi febre, să te coacă,
Şi ură, ca să-ţi şlefuie răsvrăt.

Frunza ţi-i ţeapă; spinul ţi-i suspinul,
Sorbind cu jind puroaiele din rană,
Să-i poţi ieşi deşertului cu plinul,
Şi Mielului să-i poţi ciopli coroană...

Mi-ai năpădit paragina cu ţepi,
Cu umbra ştirbă, în ţărâna arsă,
Cu moartea blestemată ce-o începi,
Transfigurându-i arşiţele'n farsă.

Tu vei rămâne. Mâne, la judeţ
Numai paragina o să plătească;
În gândul ei uscat, furat de preţ,
Tu reprezinţi eternul bruj de pască.

Acum că ţi-am liturgisit împunsul,
Nu-ţi sfârogi suspinul, nu mai plânge,
Că stelele nu ţi-au trimis răspunsul
Când te-am roşit cu stropul meu de sânge...

În paradoxul crâncen al luminii,
Ne creşte viaţa'n cruce şi mormânt;
Şi cerul ştirii ni-l măsoară spinii.
Cuvântu-i numai spini pe sub veşmânt.

1 Ianuarie 1966.

VASILE POSTEUCA

N. DIANU

Fost diplomat. Fundator al asociației PRO-BASARABIA-BUCOVINA. S'a stins din viață la 9 Ianuarie

Die Kraftprobe in Vietnam

direkt oder indirekt für den Kampf gegen die kommunistische Aggression zu leisten, der doch auch ihr Kampf ist.

In den Rahmen dieser Unterminierung des Kampfes gegen die kommunistische Aggression in Vietnam gehört auch die defaitistische Propaganda, wonach der Krieg in Vietnam niemals durch einen militärischen Sieg beendet werden könnte. Warum soll also dieser absurde Kampf weiterhin geführt werden, ohne Aussicht auf Sieg. Es wird erklärt, manchmal sogar von höchster Stelle, daß eine militärische Lösung des Krieges in Vietnam völlig ausgeschlossen sei, als ob die riesige militärische Macht der Amerikaner, ohne die nukleare Kraft mitzurechnen, niemals imstande sein könnte, die kommunistischen Vietkong-Rebellen und deren nord-vietnamesischen Helfershelfer zu zerschmettern. Die Ursache, weshalb die U.S.A. nicht die notwendigen Mittel in Vietnam einsetzt, ist die Angst vor der Ausweitung des Krieges, in welchen die freie Welt hineingezogen werden könnte.

Es wird in der freien Welt auch die Ansicht vertreten, daß die Amerikaner durch ihre Intervention in Vietnam einen schweren Fehler begangen hätten, weil dadurch ihre Möglichkeiten, in Europa gegebenenfalls einzugreifen, geschwächt oder begrenzt werden.

Man vergißt zu leicht, daß die USA eine Weltmacht ist und stets anwesend sein muß, nicht nur in Europa, sondern in allen Teilen der Welt. Daraus folgen auch die Grundlinien der amerikanischen Strategie und Politik, die nicht nur den eigenen, sondern den Interessen der ganzen freien Welt gerecht werden müssen, ohne spezielle Rücksichtnahme auf irgend welche egoistischen Überlegungen des einen oder anderen Teiles der freien Welt. Wir wollen gewiß nicht behaupten, daß die Suche nach einer politischen Lösung dieses Krieges und ihr Gelingen einer gefährlichen Ausdehnung des Krieges nicht vorzuziehen sei. Denn eine militärische Lösung würde eine Erweiterung der militärischen Operationen zufolge haben, zumindest in den benachbarten Ländern Vietnams. Wie kann man aber zu einer politischen Lösung gelangen, wenn der Kommunismus seinen Sieg haben will, d. h. die Kommunisierung ganz Vietnams und somit des ganzen süd-asiatischen Raumes, während die Amerikaner eine politische Lösung im Rahmen der Prinzipien der Freiheit für alle Völker der Erde verfolgen. Eine oberflächliche Lösung würde nichts anderes bedeuten, als eine Glut unter der Asche weiterschwelen zu lassen, wie es in Korea der Fall gewesen ist.

Das vietnamesische Problem hat aber auch eine andere Seite. Was bedeutet die Freiheit für ein Volk ohne die soziale Gerechtigkeit und ohne — wenn auch einen bescheidenen — Lebensstandard? Auch von diesem Standpunkt aus sind wir der Meinung, daß allein ein militärischer Sieg der Amerikaner in Vietnam keine genügende Lösung ist für die Sicherstellung der Freiheit dieses Volkes. Ein verhungertes Volk, verurteilt in Elend und Unwissenheit zu leben, kann nicht wirklich frei sein. Es kann leicht kommunisiert werden, schwerlich aber freigemacht. Eine großzügige Aktion eines sozialen Wiederaufbaues in Vietnam ist der sichere Weg für die Immunisierung dieses Volkes gegen die kommunistische Anziehungskraft, der es ausgesetzt ist.

Das ist die amerikanische Hauptaufgabe in Vietnam, ausgetragen im Namen der freien Welt: die radikale Verbesserung des sozialen Niveaus. Eine Aufgabe, die mit der militärischen Aktion Hand in Hand gehen muß und nicht nach dem militärischen Sieg. Nur so würde der Kommunismus den Kampf in Vietnam verlieren.

Gen. Ion GHEORGHE

NOU:

GINO LUPI, Novecento Letterario Romeno, Milano 1965/1966, 598 pagini (21 x 29,5). La multiplicator.
Opera poartă dedicația:
"Alla cara memoria di

NICOLA IORGA

il grande storico e letterato romeno illustre e indimenticabile amico mio. Che profondamente amo' l'Italia.

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DIN EXIL

Pentru intrarea în rânduială

O broșură intitulată "Die orthodoxeExilkirche in der Bundesrepublik Deutschland" și editată de "Oekumenische Kommission für die Unterstützung Orthodoxer Priester in der Bundesrepublik Deutschland" (München 1965), ne informează pe noi, Românii ortodocși din Republica Federală Germania, că:

a. șeful Bisericii ortodoxe române din Germania Liberă e protopreotul Em. Vasiloschi;

b. după răsturnările militare și politice din România în 1944/45, legătura dintre Biserica ortodoxă din Germania și Patriarhia din București ne mai putând fi ținută, numitul protopreot s'a așezat canonic "unter der direkten Obhut des jeweiligen **Oekumenischen Exarhen** für Westeuropa".

Cât de "ecumenic" este exarhul (nenumit) subt a căruia protecție spirituală s'a așezat "șeful" Bisericii ort.-rom. din Germania s'a văzut: exarhatul pentru Bisericile **rusești** din Franța a fost desființat; exarhul s'a proclamat "autokefal".

Dacă Comisiunea pentru susținerea financiară a preoților ortodocși, când vorbește de "Exarhatul Patriarhiei Ecumenice" (în realitate "Exarhatul Bisericilor Rusești din Franța și Europa Occidentală") n'a fost bine informată, ori a avut interes să învăluie realitatea, faptul nu e surprinzător. Surprinzător e faptul că protestanții își îngădue să arate Românilor ortodocși din Exil care le sunt șefii bisericești. Ei sunt în drepturile lor să arate pe care preoți, sau episcopi ortodocși îi finanțează. Dar să pună ei rânduială în Biserica ortodocșilor din Exil, — iată o îndrăsnire care trebue înfierată. De când există în lume Biserică ortodoxă **organizată**, conducătorii de eparhii, de provincii sau de țări ortodoxe au fost întotdeauna episcopii. Preoții au condus parohii. Una, sau mai multe. Ei au fost numiți parohi, protopopi, consilieri, ori directori de cancelarii episcopale de către "Stăpânul și Arhiereul" lor. Biserică de Provincie, ori de Țară condusă de preot, nu s'a pomenit. Conducătorul, a fost întotdeauna Episcopul. Dacă, printr'o întâmplare, o comunitate ortodoxă ar fi aruncată pe o insulă, fără niciun fel de legătură cu lumea înconjurătoare și cu ea ar fi și un preot, el ar fi sfătuitorul și duhovnicul comunității, pînă ce se va restabili legătura cu lumea. Și atunci preotul trebule să intre în rânduială: trebue să alerge la Episcop, să-i cerșească binecuvântare și poruncă. Fiindcă Biserica este acolo unde este Episcopul. Așa e în bună rânduială ortodoxă. Rânduiala — sau rânduelile, mai exact: anarhiile — tăgăduitorilor celor Șapte sfinte Taine, finanțatori ai adversarilor Catolicismului, n'au nimic comun cu Ortodoxia. Protopopia și mitro-foria sunt ranguri, nu **trepte**. Treapta de la care pornește totul e **Episcopatul**. In vremea aceasta a Exilului Românii ortodocși au doi episcopi. Unul pentru eparhia de peste ocean, așa cum această eparhie e prevăzută prin legile de organizare a Bisericii ortodoxe românești. Altul pentru Românii ortodocși din Diaspora, așa cum precisează Grammata lui de hirotonie. Noi, Românii ortodocși din Germania Liberă, nu facem parte din eparhia P. S. Valerian. Noi stăm subt cârja pastorală a P. S. Teofil. El e **conducătorul** și al Bisericii ortodoxe române din Germania. Chiar dacă finanțatorii din Geneva . . . i-au luat conducerea și au trecut-o unui preot finanțat de ei. Atâta vreme cât în Europa a trăit mitropolitul Visarion, P. S. Teofil nu se putea amesteca în trebile Bisericii de aci. (Că mitropolitul a înțeles să nu s'amestece nici el, Dumnezeu să-i ierte păcatul!). Dar după moartea mitropolitului, episcopul nostru e P. S. Teofil. Și episcopul e dator să pună rânduială în viața Bisericii ortodoxe române din Diaspora. Evident că, pășind la măsuri de ordine, va trebui — după dreptate — să se țină seamă de faptul că bătrânul protoiereu Em. Vasiloschi a fost aici, cu noi, dintru început, la bucurii și la necazuri. Se cuvine, deci, ca sfinția-sa să se bucure de o situație de excepție, însă **în cadrul episcopiei ortodoxe românești a Diasporei.** Se vor găsi unii — influențati de larma făcută de pleava levantină și de alți interesați la dejghinarea bisericească a Exilului românesc — care să obiecteze: dar și protopopul V. are episcop, nu-i de capul lui; e supus mitropolitului rus Gheorghe Tarasow.

În cazul acesta, **conducătorul** Bisericii ortodoxe românești din Germania Federală e mitropului rus Tarassow. Românii ortodocși din Germania care vor să aibă Stăpân și Arhiereu un episcop rus, — fie sănătoși!

G. RACOVEANU

Zece ani de la moartea lui Grigore Gafencu

"Și astfel, ne aflăm astăzi aci, în prezența Domniilor –Voastre– representanți ai Guvernului, membri ai Parlamentului, representanți ai Presei; prieteni, cunoscuți și admiratori — la această slujbă religioasă în rit byzantin, ca să implorăm pentru cel plecat dintre noi veșnică odihnă și pace adevărată. — — —

"Știința învață că moartea trebue acceptată ca o necesitate naturală; ca ceva care ține de ființa însăși a vieții. Creștinismul recunoaște realitatea morții și toată neîndurarea ei. Dar creștinismul știe că moartea, în sine, e lipsită de sens. Moartea însemnează sfârșitul în viața pământească. Realitatea ei rămâne. Moartea însă e implicată într'un raport nou cu viața, având funcțiunea de vehicul spre o nouă, nepieritoare viață. Deaceea noi nu stăm aci ca unii care nu mai au speranță; ci ca cei ce au speranță. — — —

"După moartea lui Grigore Gafencu s'a vorbit despre pierderea pe care, prin moartea lui, o înregistrează cauza libertății și cauza mișcării federaliste europene al cărei președinte el era. S'a vorbit despre neobișnuitele daruri ale spiritului lui. Mai puțin despre bogăția inimii lui. Absolut nimic despre lovitura pe care unitatea Exilului românesc, în curs de înfăptuire, a primit-o . . .

Moartea lui Grigore Gafencu, tocmai în vremea aceasta poate fi privită drept avertisment. Avertisment spre lepădare de preocupări de grupă; avertisment spre desbrăcare de patimi; spre părăsirea oricărui interes personal . . ." (Fragment din cuvântarea D-lui George Racoveanu, președintele Uniunii Asociațiilor și Instituțiilor Românești din Republica Federală Germania, ținută în 1957, în limba germană, cu prilejul parastasului organizat de UARG, la Bonn).

Semnalări:

Monica LOVINESCO, **Histoire des Spectacles. Roumanie** — în ENCYCLOPÉDIE DE LA PLEIADE, pp. 1144—1151.

Canonic Aloisie L. TAUTU, **Devotamentul lui Ioniță Asan către Scaunul Apostolic al Romei,** în BUNA VESTIRE, Oct.-Dec. 1965-Ian.-Martie 1966, pp. 12—30.

Jorge USCATESCU, **Dimension humanistica del pensamiento de Seneca,** în Actas del congreso internacional de filosofia, Cordoba 1965, pp. 165—177.

Id., **Dante, un universo poetico,** în ATLANTIDA, Vol. III, Nr. 18 (1965) pp. 1—10.

CĂRȚI:

L. M. ARCADE, **Poveste cu țigani,** în "caietele inorogului", 1966, pagini 250.

CALENDARE: **Calendarul ziarului America 1966,** Cleveland, Ohio, 292 pagini.

Orthodoxer Kirchenkalender, Jahr des Herrn 1966, Herausgeber: Erzpriester Sergius HEITZ, Düsseldorf, 60 pagini.

REVISTE:

Buletin Informativ al Asociației Românilor Liberi din Germania (e. V.) an. X, Nr. 4, Dec. 1965, 12 pagini. Cu un prețios Supliment Literar de Crăciun de I. G. DIMITRU, ins Deutsche übertragen von Inge-Maria DIMITRU.

Cuvântul apare odată pe lună. Adresa pentru chestiuni de redacție și administrație: George Racoveanu, 805 Freising 2, Postfach 166, Deutschland. Pentru abonamente: Postscheckamt München, Konto-Nr. 1871 66, für George Racoveanu. Costul abonamentului anual: pentru Europa 12 DM; pentru Americi 5 doll.
Verleger: George Racoveanu

ION PROTOPOPESCU

Fost Rector al Politechnicei dela Timișoara și fost ministru de Lucrări Publice. S'a stins din viață la 16 Ianuarie 1966 și a fost înmormântat la Madrid în ziua de 18 Ianuarie 1966.

Informațiuni

În ziua de 23 Ianuarie Mons Dr. V. Zăpârțan a oficiat, în biserica S. Nicolae am Gasteig-München, un parastas cu prilejul împlinirii a doi ani de la moartea Colonelului Dumitru ALEXANDRESCU.

Ziua de 24 Ianuarie a fost comenorată la München și la Düsseldorf-Wersten.

Ziarele anunță că după vizita la Moskva, Generalul de Gaulle se va opri la București și la Varșovia, unde se presupune că i se va face o entuziastă primire.

Că poporul român ar primi pe Președintele Republicii Franceze cu "semnele biruinții" nu mai încape îndoială. Vorba e: i s'a scos poporului român frâul și căpăstrul? (Ca să nu mai vorbim de șea și de pinteni!).

Vorbind de politica de "desatelizare" din "Republica Socialistă România", un reporter al unui ziar elvețian scrie, de la București, că "în momentul în care trupele sovietice au pătruns în România, în 1944, partidul comunist român număra 976 aderenți". (Nouă sute șaptezeci și șase). În 1947, cu ajutor sovietic, Partidul controla întreaga țară".

Extraordinară putere de convingere!

DUMINICA FLORILOR

tribuabilul vărsa echivalentul în aspri, piesă de argint. Ajungem la cel de al treilea sens, neștiut până acum. Construcția paragrafului unde-l întâlnim este defectuoasă în toate còpiile manuscriselor cunoscute până în prezent.

Un turcolog sârb, care s'a ocupat mai de aproape, a remarcat neputința de a interpreta aliniatul din actul privitor la Valahii din Smederevo și n'a putut da o soluție. Singurul manuscris unde construcția este logică se află în exemplarul din 1501. Amintim că este cel mai vechi dintre manuscrisele care au străbătut veacurile până în vremile noastre. Nu intrăm în amănunte, dar remarcăm, că nu-i necesară decât o corecție minimă a unui cuvânt. Aceasta nu atinge consoanele, ci numai vocalizarea. Noua vocalizare ne este întărită de un registru contemporan, care interesează printre altele și regimul fiscal al Valahilor din Smederevo. Textul devine limpede: – **În primăvară, la Sfântul Gheorghe sau la (Duminica) Florilor (fuluri), la vremea mieilor, (Valahii) varsă 20 aspri, contravaloarea unei oi și a mielului ei, totalul dării (valahe) ridicându-se la 83 aspri** –. Traducerea ne este întărită și de tot ce știm despre regimul fiscal al populației valahe din Smederevo și alte regiuni. Totalul dărilor vărsate de Valahi se ridica la un florin (45 aspri) plus 38 aspri, deci 83 aspri. Dacă am primi sensul de –florin– (galben), ar însămna că Valahii erau impuși la 128 aspri, ceeace este infirmat, nu numai de regulamentele otomane contemporane, dar și de rolurile ținute de perceptorul regiunii și ajunse până la noi. Singura interpretare cu putință este **–flori–**, Duminica Florilor. Nimic extraordinar, populația fiind românească. Nu-i surprinzător, că diacii de mai târziu, necunoscători a stărilor din Smederevo, au încercat să dea textului un înțeles.

Iată un alt exemplu. În veacul XVI un diac ne pricepând un act din veacul XV, transformă sârbul –komornik– (slugă) în –qomuriciun–, crezând că este vorba de turcul –kömür– (cărbune). Schimbul trebuie să fi iscat vrajbă în regiune, populația văzându-se ținută să trimeată un om pentru extragerea cărbunelui! Noi înșuși am păcătuit, ne-am lăsat induși în eroare de neștiința scribului otoman în cele sârbești. Întrebuințarea cuvintelor străine în textele otomane este destul de curentă. Terminologia minieră este germană. In alte acte întâlnim: baștină, vameș, putină, hârdău, bolovan sau gorștină. Lista ar putea fi mărită cu ușurință.

Un drum în Turcia, în miezul Anatoliei, și întâmplarea unei descoperiri, vin nu numai să limpezească un text, dar să adauge pentru iubitorii trecutului românesc o știre în plus.

N. BELDICEANU